

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Til kommunene
Til fylkesmennene
Til fylkeskommunene

H-33/99

Deres ref

Vår ref
99/1078 B

Dato
20.12.1999

**ORIENTERING OM ENDRINGER I FORSKRIFTER TIL PLAN- OG
BYGNINGSLOVEN FASTSATT 13.12.1999, MED IKRAFTTREDEN
01.01.2000**

1. Innledning

Kommunal- og regionaldepartementet har den 13.12.1999 fastsatt endringer i Forskrift om saksbehandling og kontroll, Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett og Forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (Teknisk forskrift). Forskriftsendringene og dette rundskrivet er tilgjengelig på følgende internettadresse: <http://odin.dep.no/krd>.

Hensikten med forskriftsendringene er først og fremst å gjøre regelverket for byggesaker enklere. Evaluering og foreløpig praksis har avdekket et slikt behov. Stortinget har også bedt om at det foretas forenklinger og justeringer nå. Departementet viser også til Regjeringens program "Et enklere Norge" hvor det er tatt initiativ til flere prosjekter med sikte på ytterligere forbedringer. Som ledd i dette programmet er det på enkelte punkt i forskriftene foretatt endringer som er noe mer vidtrekkende enn det forslaget som ble sendt høringsinstansene den 24.02.1999. Informasjon om programmet ligger på nettsidene <http://odin.dep.no/enklere.html>.

Det er også på andre felt nylig gjennomført forbedringer som vil lette byggesaksbehandlingen. Vi nevner spesielt den nye Godkjenningskatalogen utgitt av Statens bygningstekniske etat som hjelpemiddel ved godkjenning av foretak for ansvarsrett. Samtidig er skjemaer for byggesøknader og meldinger gjort enklere som resultat av et

samarbeidsprosjekt ledet av Norges Byggstandardiseringsråd.

Departementet gir i dette rundskrivet en kortfattet oversikt over endringene i forskriftene. Mer utfyllende informasjon vil bli gitt i reviderte veiledninger til Forskrift om saksbehandling og kontroll og Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett. Disse veiledningene vil etter planen bli tilgjengelige i bokhandlene i siste halvdel av januar 2000. Veiledningene vil samtidig bli sendt kommunene og noe tidligere være tilgjengelige på internett på adressen: <http://www.bebygg.no>.

I veiledning til teknisk forskrift (REN), 2. utgave av april 1999, er det i rammer tatt inn forslag til regelendringer slik de ble sendt på høring. Alle forslagene er ikke gjennomført. Vi viser til pkt. 4 i dette rundskrivet som gir oversikt over de endringene i Teknisk forskrift som nå er foretatt og til vedlegg 3 som inneholder de fastsatte tekstene.

2. Forskrift om saksbehandling og kontroll

Dispensasjon og forholdet til søknad - § 1

Det har tidligere vært slik at alle saker som forutsetter dispensasjon etter plan- og bygningsloven (pbl) § 7, krevde fullstendig byggesøknad. Saksbehandlingsforskriften § 1 er nå endret slik at dersom dispensasjon innvilges, kan saken behandles videre som melding eller eventuelt gjennomføres etter unntaksbestemmelsen i § 7, om tiltaket ellers tilsier en slik behandlingsform.

Utvidet adgang til å bruke melding - § 2

For frittliggende bygning eller annet byggverk (for eksempel carport) på bolig- eller fritidseiendom bebygd med småhus, er arealgrensen utvidet fra 30 m² til 50 m². Byggetiltaket kan oppføres i inntil 1 etasje og kan i tillegg ha kjeller. Det må ikke være beregnet for beboelse. Dette vil innebære at for eksempel dobbeltgarasjer opp til 50 m² kan behandles som meldingssak. Endringen omfatter ikke tilbygg. Her er arealgrensen fortsatt 30 m². Departementet vil imidlertid i løpet av kort tid sende på høring et forslag om utvidelse av arealgrensen for melding av tilbygg fra 30 m² til 50 m².

I bestemmelsen er det foretatt en presisering av at tilbygg som ønskes bygget etter melding, ikke kan inneholde våtrom. Det vil i denne sammenheng si rom med sluk, som bad og vaskerom, se teknisk forskrift § 8-37 nr 3, første ledd.

Det er også presisert at det kan benyttes melding for bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en enkelt bolig eller fritidsbolig.

Muligheten for å bruke melding i landbruket er utvidet til også å omfatte bygnings-tekniske installasjoner i driftsbygninger, for eksempel ventilasjonsanlegg. Det er videre presisert at adgangen til å bruke melding også omfatter husvær for seterbruk og

skogsdrift, jf pbl § 81 femte ledd. Denne adgangen gjøres også gjeldende for husvær for næringsfiske som inngår i bruket og gjeterhytter til reindrift.

Departementet har i forskriften understreket at tiltakene må være i samsvar med bindende arealplaner og lovens planbestemmelser. Som eksempel nevnes bestemmelsen om byggeforbud i 100-metersbeltet langs sjøen, planformål og planbestemmelser, for eksempel om grad av utnytting.

Unntak for tiltak som er behandlet etter annet lovverk - §§ 5 og 6

I § 5 første ledd nr 3 er det presisert at elektriske anlegg, kraftledninger og fjernvarmeanlegg som er konsesjonsbehandlet etter reglene om områdekonsesjon eller fjernvarmekonsesjon også er unntatt byggesaksbehandling. I § 6 er det foretatt tilsvarende presisering for unntak fra materielle byggesakskrav. Det gjøres samtidig klart at byggesakskravene gjelder fullt ut for bygninger og tilhørende bygningstekniske installasjoner.

Tiltak som verken krever søknad eller melding - § 7

Bestemmelsen om unntak er omredigert og på noen punkter utvidet. Det generelle vilkåret for unntak om at tiltaket "ikke fører til fare eller urimelig ulempe for omgivelsene eller allmenne interesser" står fortsatt ved lag. Det samme gjelder tiltakshavers plikt til å følge plan- og bygningsloven. Kravene i teknisk forskrift gjelder også uavkortet. Videre må tiltaket være i samsvar med bindende planer og planbestemmelser. Byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen vil således være til hinder for at de tiltak som er oppregnet i forskriften § 7 fritt kan oppføres eller anlegges.

Følgende mindre tiltak omfattes nå av unntaksbestemmelsen, endringene er understreket (se for øvrig fullstendig tekst i vedlegg 1, SAK § 7):

- frittliggende bygning (bod, veksthus og lignende) med grunnflate inntil 15 m² som ikke skal brukes til varig opphold for personer,
- mindre byggetiltak på landbrukseiendom,
- mindre fasadeendringer, herunder tilbakeføring til opprinnelig fasade,
- ikkebærende vegg innenfor en branncelle
- installering m.v. av enkle installasjoner innenfor en bruksenhet eller branncelle,
- reinstallering og reparasjon av ildsted, for øvrig kan tiltak som gjelder ildsted unntas fra søknadsbehandling eller melding, forutsatt at arbeidet kontrolleres av kvalifisert kontrollør,
- levegger med lengde inntil 10 meter,
- frittliggende utepeis, utegulv og lignende,
- innhegning mot veg,
- reklameskilt flatt på vegg og med størrelse inntil 1,0 m²,
- mindre antenner for radio- og TV-signaler,
- forstøtningsmurer inntil 1,5 m høyde og med minst 4,0 m avstand til nabogrense,

- massepåfylling og planering inntil 1,5 m avvik fra opprinnelig terreng i tettbygd strøk og inntil 3,0 m avvik i spredtbygd strøk,
- graving og legging av kabler og lokal drenering samt reparasjoner ved brudd,
- ubegrenset antall biloppstillingsplasser til bruk for eiendommen.

Kommunen kan sette vilkår for unntak av andre mindre tiltak.

Når det nå åpnes for større frihet til å gjennomføre byggetiltak etter melding, evt. helt uten søknad eller melding, medfører dette større ansvar for utbygger for å påse at tiltaket følger planbestemmelser og andre krav til byggetiltaket. Sentralt ønsker Regjeringen gjennom vedtak om utarbeidelse av en femårig "Handlingsplan for arkitektur og design" å styrke lovens formålsparagraf om estetisk kvalitet ved økt informasjon, veiledning og stimulerings tiltak som bidrar til lokal bevisstgjøring og debatt. Det er viktig at kommunene bidrar til større oppmerksomhet hos den enkelte aktør omkring byggeskikk, landskap, offentlig rom og helhetlige miljøer.

Dokumentasjon - §§ 14 og 15

I saksbehandlingsforskriften § 14 første ledd er det nå understreket at søknaden kun skal inneholde den dokumentasjon som er nødvendig i saken. Hva som skal kreves, vil hovedsakelig avhenge av sakens kompleksitet og tiltaksklasse. Revidert veiledning vil inneholde mer informasjon om dette. I § 15 er det gjort tilsvarende presisering om nødvendig dokumentasjon. Videre er det angitt at søknad om igangsettingstillatelse kun trenger å ledsages av søknad om godkjenning av ansvarlig prosjekterende når dette ikke er tilstrekkelig dokumentert i trinn 1, dvs ved søknad om rammetillatelse. Endringen i § 15 gjør det mulig for tiltakshaver selv å velge tidspunkt for kontrahering av prosjekterende ved at regelen tilpasses en løpende prosjektering helt frem til igangsettingstillatelsen.

Reindriftsinteresser – ny § 15 a

I § 15 a er det tatt inn en ny bestemmelse om at når tiltak etter plan- og bygningsloven eller reindriftsloven krever tillatelse eller samtykke fra reindriftsmyndighet, skal kommunen forelegge saken for slik myndighet. Dette innebærer at søknad om tiltak som kan komme i konflikt med reindriftsinteresser på forhånd skal forelegges reindriftsmyndigheten til uttalelse. Reindriftsmyndighet kommer i tillegg til andre myndigheter som er nevnt i pbl § 95 nr 2 annet ledd.

Luftfartshinder – ny § 15 b

Behovet for en forbedret infrastruktur for flysikkerhet har ført til etablering av et nasjonalt register over luftfartshindre (NRL). Registrering av luftfartshindre ble tidligere utført av Forsvarets militærgeografiske tjeneste. Dette registeret er nå innlemmet i et nytt registerkonsept i Statens kartverk til bruk for både militær og sivil luftfart. Plikten til å innrapportere luftfartshindre til registeret er hjemlet i særskilt

forskrift til luftfartsloven om rapportering og registrering av luftfartshindre, vedtatt 10.12.99 og som trer i kraft 01.01. 2000.

Det er lagt opp til at tiltakshaver ved søknad om igangsettingstillatelse dokumenterer at tiltaket er rapportert til registeret, jf § 15 første ledd nr 9. En tilsvarende bestemmelse er tatt inn i § 21 annet ledd nr 5 om dokumentasjon ved melding. Statens Kartverk vil straks utstede kvittering fra registeret over at rapport er mottatt og returnere denne til tiltakshaver. Luftfartshinder er etter forskrift til luftfartsloven "enhver bygning, konstruksjon eller anlegg, midlertidig eller permanent, med høyde over bakken eller vannet på 15 meter eller mer, medregnet innfesting og forankringsordninger". Innenfor tettbygd strøk er tilsvarende høyde 30 meter eller mer. Kommuner med bystatus kan søke registerfører om dispensasjon fra høydekravet i henhold til nevnte definisjon.

I ny § 15 b er det fastsatt plikt for kommunen til å melde luftfartshinder til Luftfartsregisteret i Statens Kartverk, dersom tiltakshaver ikke selv har rapportert hinderet.

Søknadsblanketter – ny § 32 a

Regelen om at blankett som er godkjent av Statens bygningstekniske etat, kan benyttes, jf. §§ 12 og 21, er opphevet. Det er tatt inn en ny bestemmelse i § 32 a om at departementet kan fastsette blanketter til bruk for søknad og melding. Bestemmelsen gir departementet en mulighet til å kunne gripe inn dersom markedet utvikler seg i retning av å tilby produkter som vanskeliggjør saksbehandlingen.

Samtlige blanketter i søknadsprosessen er nå forenklet. Alle blankettene er gjennomgått, og det er laget noen nye som erstatning for gamle. Av særlig betydning er nye maler for kontrollplaner, som tar opp i seg både tiltaksprofil (fra tidligere ansvarsoppgave) og prosjekteringsforutsetninger (fra søknad om tillatelse) på en enklere måte. Også ellers er det foretatt opprydding for å gjøre blankettene mer brukervennlige, og for å forhindre at kommunene får oversendt altfor mye detaljdokumentasjon, jfr endringen i SAK §§ 14-15 der det nå fremgår at bare nødvendig dokumentasjon skal sendes til kommunen.

3. Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett

Forenklingene som er gjennomført i denne forskriften må ses i sammenheng med de omfattende endringene som ble gjennomført i siste utgave av Godkjenningskatalogen, november 1999.

Opprydding i begreper

Det er i forskriften foretatt tilpasninger i systemkravene og dokumentasjonskravene for system i §§ 7 og 9. Begrepene "internkontroll" og "kvalitetssikring" i § 6 er sløffet for å unngå sammenblanding med allerede innarbeidede begreper i arbeidsmiljøloven og det generelle HMS-arbeidet. Begrepene erstattes med formuleringen "...styringssystem som er nødvendig for å sikre etterlevelse av krav..." Se nærmere om dette i veiledningen.

Forskriftens § 7 presiserer nå at foretaket skal ha et system som sikrer at dets personell har nødvendige kunnskaper om plan- og bygningslovgivningen relatert til foretakets godkjenningssområde.

Det er også gjennomført andre mindre tilpasninger og språklig opprydding, bl.a. i §§ 20 og 27 vedrørende begrepene "varsel" og "advarsel", som det blir gjort nærmere rede for i veiledningen.

Oppmyking av kvalifikasjonskrav - §§ 11, 16 og 17

I § 11 er det på flere punkter foretatt endringer som åpner for større fleksibilitet ved vurdering av relevant praksis hos foretakets faglige leder. Det er i bestemmelsen også foretatt tilpasninger som gir utførende og kontrollerende foretak i tiltaksklasse 1 og 2 anledning til også å opptre som søker i de samme tiltaksklassene. Et siktemål har her vært å gi kompetente foretak som tidligere har hatt ansvar i hele prosessen, men som følge av reformens krav til utdanning ikke har kunnet få sentral godkjenning som ansvarlig søker, mulighet til igjen å kunne ha ansvar for søkerfunksjonen.

Med bakgrunn i at det fra flere hold er påpekt behov for enklere behandling av mindre, ukompliserte tiltak, er det i § 16 inntatt en presisering om at kravet om foretaks-godkjenning ikke gjelder der det åpenbart er unødvendig, selv om tiltaket er søknadspliktig. Aktuelle funksjoner må likevel belegges med ansvar og det må søkes om ansvarsrett. Eksempler på slike tiltak kan være små parkeringsplasser, utførelse av enkelte skilt, utplassering av telefonbokser og lignende.

For personlig godkjenning etter § 17 nr. 2 "selvbyggerbestemmelsen", er ikke godkjenningen lenger begrenset til enkle søknadspliktige tiltak etter § 95 b, men arbeidet må fortsatt ligge i tiltaksklasse 1. Øvrige begrensninger beholdes også.

Gebyr - §§ 24 og 29

Forutsetningene i §§ 24 og 29 om at gebyr skal være betalt før søknad om sentral godkjenning eller fornyelse av slik godkjenning behandles og utstedes, bortfaller.

Blanketter - ny § 5 a

Også i denne forskriften innføres bestemmelsen som gir departementet anledning til å fastsette blanketter, om dette bli nødvendig. Blankettene som nyttes ved søknad om

sentral godkjenning er allerede gratis tilgjengelig på internett. Statens bygnings- tekniske etat har konkrete utviklingsplaner som skal gjøre det mulig også å fremme og behandle søknader elektronisk.

4. Teknisk forskrift

Tilpasninger og oppklaringer - EØS

De aller fleste av endringene er redaksjonelle og oppklarende, og innebærer ikke realitetsendringer. Dette kommer bl.a. til uttrykk i flere bestemmelser ved klarere angivelse av hvilke EU/EØS direktiver som gjelder, jf § 5-1 Produkter til byggverk, § 5-11 Byggevarers egenskaper og dokumentasjon, § 5-12 Tekniske spesifikasjoner, § 5-15 Løfteinnretninger som del av kommunikasjonsvei i byggverk, § 5-16 Varmtvannskjel som fyres med flytende eller gassformig brensel, § 5-17 Enheter for romoppvarming og varmtvannsproduksjon og isolering av røropplegg, § 5-18 CE-merking og § 5-19 Produkt med mangel.

Fritidsboliger - § 1-2

I bestemmelsen er det foretatt en presisering av hvilke bestemmelser som gjelder for fritidsboliger med én bruksenhet. Det er således foretatt en avgrensning mot større tiltak med flere bruksenheter som ofte kan medføre de samme tekniske problemer som rekkehus og andre bygninger ift miljø, ventilasjon med mer.

Ildsteder - § 8-52

Regelen i denne bestemmelsen om begrensning av partikkelutslipp for lukkede ildsteder for vedfyring, er endret ved at kravene til høyeste tillatte verdier for utslipp av partikler ikke gjelder ved omplassering av slike ildsteder produsert før 01.07.97 og heller ikke for bevaringsverdige lukkede ildsteder for vedfyring produsert før 1940. Vi viser ellers til endringen i saksbehandlingsforskriften § 7 nr 2 d.

Forslag som ikke er videreført

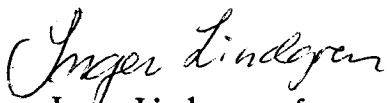
I høringen ble det også fremmet forslag til endringer i § 8-37 Fukt, i § 9-62 nr 3 åttende ledd om periodisk sikkerhetskontroll av løfteinnretninger og i § 10-51 Trapp. Disse forslagene er delvis med bakgrunn i høringsuttalelser ikke fulgt opp ved forskrifts- endringer i denne omgang.

5. Videre arbeid - evaluering av byggesaksreformen

Som ledd i arbeidet med "Et enklere Norge" vil departementet tidlig i år 2000 sende forslag til ytterligere forenklinger i forskriftene på høring. Det vil også bli vurdert å foreslå endringer som kan åpne for lokale tilpasninger i saksbehandlingen i kommunene. Departementet vil også foreta en gjennomgang av regelverket for heis

med sikte bedre tilpasning til det generelle ansvars- og tilsynssystemet i plan- og bygningslovgivningen.

Med hilsen

Inger Lindgren e f
ekspedisjonssjef

Inger Vold Zapffe
avdelingsdirektør

Rundskrivet vil foreligge på nynorsk innen 01.02.2000

Vedlegg:

1. Forskrift om endringer i forskrift 22.01.1997 nr 34 til plan- og bygningsloven om saksbehandling og kontroll
2. Forskrift om endringer i forskrift av 22.01.1997 nr 35 til plan- og bygningsloven om godkjenning av foretak for ansvarsrett
3. Forskrift om endringer i forskrift av 22.01.1997 nr 33 til plan- og bygningsloven om krav til byggverk og produkter til byggverk

VEDLEGG 1

FORSKRIFT OM ENDRINGER I FORSKRIFT 22.01.1997 NR 34 TIL PLAN- OG BYGNINGSLOVEN OM SAKSBEHANDLING OG KONTROLL

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet den 13. desember 1999 med hjemmel i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr 77 §§ 6, 81, 84, 86a, 86 b og kap. XVI (§§ 93-99).

§ 1 Tiltak som behandles etter søknad

§ 1 nåværende tredje ledd flyttes og blir annet ledd

§ 1 nåværende annet ledd blir tredje ledd, og skal lyde:

Søknadskravet etter plan- og bygningsloven § 7 gjelder i alle tilfelle der det ønskes dispensasjon fra plan- og bygningslovgivningen, herunder gjeldende planer eller planbestemmelser. Dersom dispensasjon innvilges og tiltaket omfattes av melding, jf forskriften kap IV, eller unntak, jf forskriften kap II, kan tiltakshaver følge disse bestemmelsene uten å fremme saken som byggesøknad etter forskriften kap III. Dersom vilkårene ellers er oppfylt, kan saken eventuelt behandles som enkelt tiltak, jf forskriften § 16.

§ 2 Tiltak som behandles etter melding

§ 2 skal lyde:

Følgende tiltak kan behandles etter reglene om melding, jf denne forskrift kap IV:

1. Oppføring, endring og reparasjon av driftsbygninger i landbruket - pbl § 81, herunder installasjoner som inngår i slike bygninger. Dette gjelder også for husvær for seterbruk, næringsfiske eller skogdrift og for gjeterhytter til reindrift.
2. Arbeid i tilknytning til midlertidige eller transportable bygninger, konstruksjoner eller anlegg - pbl § 85.
3. Mindre byggearbeid på bolig - eller fritidseiendom bebygd med småhus – jfr. pbl § 86 a, når byggearbeidet ellers utføres i samsvar med gjeldende bestemmelser i eller i medhold av lov.

Som mindre byggearbeid regnes:

- a. Oppføring av én enkelt frittliggende bygning eller annet byggverk. Bygningen eller byggverket kan ha samlet bruttoareal og bebygd areal inntil 50 m² og skal ikke nyttes til beboelse eller til næringsdrift. Bygningen eller byggverket kan

oppføres i inntil 1 etasje, og kan i tillegg underbygges med kjeller. Avstand til nabogrense skal være i samsvar med pbl § 70 nr 2.

b. oppføring av ett enkelt tilbygg som skal nyttes til boligrom eller til formål som har direkte tilknytning til boligfunksjonen og som er uten våtrom. Tilbygget kan ha samlet bruttoareal og bebygd areal inntil 30 m². Det kan i tillegg være underbygget med kjeller. Avstanden fra nabogrense skal være i samsvar med pbl § 70 nr. 2.

4. Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en enkelt bolig eller fritidsbolig.

5. Byggearbeid innenfor en enkelt bedrifts område hvor departementet har fattet særskilt vedtak etter pbl § 86 b om at pbl kap XVI ikke kommer til anvendelse.

§ 5 Unntak fra krav om saksbehandling, ansvar og kontroll for visse tiltak som behandles etter annet lovverk

§ 5 første ledd nr 3 skal lyde:

Elektriske anlegg, kraftledninger og fjernvarmeanlegg som har vært underlagt konsesjonsbehandling etter bestemmelsene om anleggskonsesjon, områdekonsesjon eller fjernvarmekonsesjon gitt i eller i medhold av lov av 29. juni 1990 nr 50 (energiloven).

§ 6 Unntak fra andre byggesaksregler for visse tiltak som behandles etter annet lovverk

§ 6 første ledd tredje punktum skal lyde:

Videre gjelder bestemmelsene i pbl § 92 a samt lovens kap XVIII (Straffansvar) og kap XIX (Ulovlig byggearbeid m.v.).

§ 6 første ledd nr 3 skal lyde:

Elektriske anlegg, kraftledninger og fjernvarmeanlegg som er konsesjonsbehandlet etter bestemmelsene om anleggskonsesjon, områdekonsesjon eller fjernvarmekonsesjon gitt i eller i medhold av lov av 29. juni 1990 nr 50 (energiloven), med unntak av bygninger eller bygningstekniske installasjoner som anses som en del av bygningen.

§ 7 Tiltak som verken krever søknad eller melding

§ 7 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Søknadskravet i plan- og bygningsloven § 7 gjelder uavkortet.

§ 7 første ledd nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum

§ 7 annet ledd skal lyde:

Unntak omfatter oppføring, rivning og fjerning og opparbeidelse av tiltak som nevnt i første ledd, herunder:

1. Nye bygninger og byggverk
  - a. Mindre frittliggende bygning (bod, veksthus, søppelskur, sykkelkur el.) på inntil 15 m² bruttoareal på bebygd eiendom. Bygningen kan ikke brukes til varig opphold for personer. Mønehøyden må ikke være over 3,0 m, og gesimshøyde må ikke overstige 2,5 m. Avstand til annen bygning på eiendommen må ikke være mindre enn 1,0 m.
  - b. Mindre byggverk knyttet til drift av jordbruks- og skogbruks- og reindriftsområder.
2. Mindre tiltak i eksisterende bygning
  - a. Fasadeendring som ikke fører til at bygningens eksteriørkarakter endres samt tilbakeføring av fasade til slik den opprinnelig var utført.
  - b. Ikkebærende vegg innenfor en branncelle som ikke strider mot vesentlige krav til planløsning som nevnt i pbl § 74 nr 1.
  - c. Installering, endring og reparasjon av enkle installasjoner i eksisterende bygning innenfor en bruksenhet eller branncelle.
  - d. Reinstallering og reparasjon av ildsted. Installering og øvrige tiltak som gjelder ildsted, er unntatt fra krav om søknad eller melding dersom arbeidet kontrolleres av kvalifisert kontrollør.
3. Mindre tiltak utendørs
  - a. Levegg (skjermvegg) med høyde inntil 1,8 m og lengde mindre enn 10,0 m. Vegg kan være frittstående eller forbundet med bygning.
  - b. Frittliggende utepeis, utegulv, postkassestativ, mindre skulpturer ol.
  - c. Innhegning mot veg med inntil 1,5 m høyde. Innhegningen må ikke hindre sikten i frisiktsoner mot veg.
  - d. Reklameskilt som monteres flatt på vegg og som har størrelse inntil 1,0 m². Dersom det for kommunen er gitt vedtekt til pbl § 107 og denne setter andre krav til størrelse på reklameskilt, gjelder vedtektens begrensning foran første punktum.
  - e. Mindre antenner for radio- og TV-signaler. Antennemaster kan ha høyde inntil 2,0 m. Parabolantenner kan ha diameter inntil 1,0 m.

- f. Forstøtningmur på inntil 1,0 m høyde og avstand fra nabogrense på minst 2,0 m, eller forstøtningmur på inntil 1,5 m høyde og avstand fra nabogrense på minst 4,0 m. Muren må ikke hindre sikten i frisisiktsoner mot veg.
- g. Fylling eller planering av terreng når tiltaket ikke fører til mer enn 3,0 m avvik fra opprinnelig terrengnivå i spredtbygd strøk. I tettbygd strøk unntas fylling eller planering når tiltaket ikke fører til mer enn 1,5 m avvik. På eiendom for rekke- eller kjedehus o.l. i tett bebyggelse må ikke avviket være mer enn 0,5 m.
- h. Graving for kabler (el, tele, TV o l).
- i. Lokal drenering samt reparasjoner ved rør- og ledningsbrudd.
- j. Biloppstillingsplasser for eiendommens bruk, hvis annet ikke fremgår av vedtekter eller plan. For landbrukseiendom er i tillegg anlegg av oppstillingsplass for landbruksmaskiner til bruk på eiendommen unntatt.

4. Andre mindre tiltak

Andre mindre tiltak som kommunen ikke finner det nødvendig å kreve søknad eller melding for. Kommunen kan sette vilkår ved unntak for slike mindre tiltak.

§ 10 Typebestemt saksbehandling

§ 10 siste punktum skal lyde:

Enkle tiltak etter pbl § 95 b er egen sakstype, jfr denne forskrift § 16.

§ 12 Søknad om tillatelse. Generelle krav til søknaden

§ 12 første ledd siste punktum oppheves.

§ 14 Krav til søknaden. Dokumentasjon - trinn 1 - søknad om rammetillatelse

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

Søknad om rammetillatelse skal inneholde dokumentasjon som nevnt i nr 1-7 nedenfor, så langt det er nødvendig i den aktuelle sak.

§ 14 første ledd annet punktum oppheves.

§ 14 første ledd nr 2 skal lyde:

Oppgave som viser fordeling av ansvar for prosjektering av de enkelte deler.

§ 15 Krav til søknaden. Dokumentasjon - trinn 2 - søknad om igangsettingstillatelse

§ 15 første ledd første punktum skal lyde:

Søknad om igangsettingstillatelse skal inneholde dokumentasjon som nevnt nedenfor under nr 1-9, så langt det er nødvendig i den aktuelle sak.

§ 15 første ledd annet punktum oppheves.

§ 15 første ledd nr 2 skal lyde:

Oppgave som viser fordeling av ansvar for prosjekteringen i den grad det ikke er fastsatt i trinn 1, og oppgave som viser fordeling av ansvar for samordning og utførelse av de enkelte deler.

§ 15 første ledd nr 4 skal lyde:

Søknad om godkjenning av ansvarlig prosjekterende foretak i den grad det ikke er dokumentert i trinn 1, ansvarlig utførende foretak og eventuell ansvarlig samordner.

§ 15 første ledd nytt nr 9 skal lyde:

Dokumentasjon om at tiltak som skal meldes til Statens kartverk som luftfartshinder, er meldt.

Ny § 15 a Behandling av søknaden i kommunen

Ny § 15 a med overskrift skal lyde:

§ 15 a Behandling av søknaden i kommunen

Når tiltak etter denne loven eller etter reindriftsloven krever tillatelse eller samtykke fra reindriftsmyndighet, skal kommunen forelegge saken for reindriftsmyndighet i tillegg til de myndigheter som er oppregnet i pbl § 95 nr 2 annet ledd.

Ny § 15 b Rapportering av luftfartshinder

Ny § 15 b med overskrift skal lyde:

§ 15 b Rapportering av luftfartshinder

Når tiltak etter denne loven skal meldes til Statens kartverk for registrering i Norsk register for luftfartshindere, skal kommunen, hvis tiltakshaver ikke allerede har sendt slik melding, rapportere tiltaket til Statens kartverk.

§ 16 Søknad om enkle tiltak - pbl § 95 b

§ 16 nr 3 skal lyde:

Dersom ovennevnte vilkår er oppfylt, skal søknaden avgjøres skriftlig senest innen 4 uker etter at fullstendig søknad er mottatt av kommunen.

§ 21 Krav til melding. Dokumentasjon

§ 21 første ledd siste punktum oppheves.

§ 21 annet ledd nytt nr 5 skal lyde:

Dokumentasjon om at tiltak som skal meldes til Statens kartverk som luftfartshinder, er meldt.

§ 29 Gjennomføring av kontroll

§ 29 nr 2 første ledd skal lyde:

Ansvarlig kontrollerendes plikter

Kontroll skal skje etter metoder og med omfang som angitt i kontrollplan. Det forutsettes at det følges kontrollanvisninger i prosjekterings-, utførelses-, produkt- eller prøvningsstandarder og så langt det passer. Kontrollerklæring fra de ansvarlig kontrollerende skal legges frem for bygningsmyndighetene som grunnlag for tillatelser og ferdigattest.

Ny § 32 a Fastsetting av blanketter

Ny § 32 a skal lyde:

§ 32 a Fastsetting av blanketter

Departementet kan fastsette blanketter til bruk ved søknad og melding. Blankett fastsatt av departementet kan kreves brukt.

VEDLEGG 2

FORSKRIFT OM ENDRINGER I FORSKRIFT 22.01.1997 NR 35 TIL PLAN- OG BYGNINGSLOVEN OM GODKJENNING AV FORETAK FOR ANSVARSRETT

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet den 13. desember 1999 med hjemmel i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr 77 § 6, jf kap XVI.

Ny § 5 a Fastsetting av blanketter

Ny § 5 a med overskrift skal lyde:

§ 5 a Fastsetting av blanketter

Departementet kan fastsette blanketter til bruk ved søknad om lokal eller sentral godkjenning av foretak. Blankett fastsatt av departementet kan kreves brukt.

§ 6 Generelle krav for oppfyllelse av plan- og bygningslovgivningen

§ 6 første ledd skal lyde:

Foretak som søker godkjenning for ansvarsrett skal ha et styringssystem som er nødvendig for å sikre etterlevelse av krav som er fastsatt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Systemet skal i innhold og omfang være tilpasset godkjenningsområdet. Systemet skal blant annet omfatte:

- a. organisasjonsplan, som viser ansvars- og oppgavefordeling, prosjektorganisering og fordeling av kvalifikasjonene blant foretakets faglige ledere samt hvordan foretaket sikrer at oppgaveløsning skjer på kvalifisert måte. Det skal fremgå i hvilken grad foretaket må benytte tilknytning av andre kvalifiserte foretak eller personer for å oppfylle plan- og bygningslovgivningen
- b. identifikasjon av gjeldende krav i plan- og bygningslovgivningen for gjennomføringen av oppdrag
- c. system for å identifisere, rette opp og hindre gjentagelse av avvik
- d. styring av dokumenter.

§ 7 Kunnskaper om plan- og bygningslovgivningen

§ 7 med overskrift skal lyde:

§ 7 System for kunnskaper om plan- og bygningslovgivningen

Foretaket skal ha system som sikrer at foretakets personell har nødvendige kunnskaper om plan- og bygningslovgivningen relatert til foretakets godkjenningsområde.

§ 9 Dokumentasjon for oppfyllelse av systemkrav

§ 9 skal lyde:

1. Foretak eller andre som søker godkjenning skal avgi egenerklæring som viser hvordan kravene er ivaretatt.
2. Kommunen kan føre tilsyn med oppfyllelse av systemkravene. Systemet skal være tilgjengelig for kommunen på forlangende. Ved sentral godkjenning skal systemet også være tilgjengelig for den sentrale godkjenningsnemnda, klagenemnda og sekretariatet på forlangende.

§ 11 Krav til utdanning og praksis innen det enkelte godkjenningsområdet

§ 11 nr 1 skal lyde:

1. Foretakets faglige ledere skal oppfylle krav til relevant utdanning og praksis inndelt etter foretaksklasse og funksjon etter tabellen nedenfor.

Kvalifiserer i (tiltaksklasse/ foretaksklasse)	Funksjon som ansvarlig i henhold til § 5 nr 2	Utdanning i henhold til nivå i § 10	Arbeidspraksis i antall år
1	Søker	b)	4
1	Prosjekterende	b)	4
1	Kontrollerende for prosjekteringen	b)	4
1	Utførende	a)	2
1	Kontrollerende for utførelsen	a)	2
1	Samordner for utførelsen	a)	5
2	Søker	b)	6
2	Prosjekterende	c)	6
2	Kontrollerende for prosjekteringen	c)	6
2	Utførende	b)	3
2	Kontrollerende for utførelsen	b)	3
2	Samordner for utførelsen	b)	5
3	Søker	d)	8
3	Prosjekterende	d)	8
3	Kontrollerende for prosjekteringen	d)	8
3	Utførende	c)	5
3	Kontrollerende for utførelsen	c)	5
3	Samordner for utførelsen	c)	8

- a. For ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og 2 kreves erfaring fra utførelse, prosjektering eller kontroll, og praksis fra utforming av søknad med underlag for tiltak i samme eller høyere klasse. For ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 kreves prosjekteringspraksis og praksis fra utforming av søknad med underlag for tiltak i samme klasse. Der det anses forsvarlig, kan prosjekteringslederpraksis helt eller delvis erstatte prosjekteringspraksis.
- b. For ansvarlig samordner for utførelsen kreves det i tillegg til praksis som utførende også praksis fra prosjektledelse, byggeledelse, byggeplassledelse, anleggsledelse eller samordning fra tiltak i samme eller høyere klasse. Der det anses forsvarlig, kan erfaring fra ledelsesoppgaver som nevnt erstatte kravet til utførelseserfaring.
- c. For ansvarlig kontrollerende for prosjekteringen eller utførelsen kreves samme utdanning og praksis som henholdsvis prosjekterende eller utførende i samme eller høyere klasse. I tillegg til praksis som prosjekterende eller utførende kreves praksis fra henholdsvis prosjekterings- eller utførelseskontroll. Der det anses forsvarlig, kan omfattende kontrollererfaring erstatte kravet til prosjekterings- eller utførelseserfaring.

§ 11 nr 3 skal lyde:

Ved vurdering av relevant praksis skal det legges vekt på hvor oppdatert praksisen er, praksisens varighet, tilknytning til godkjenningssområdet og om den har vært forsvarlig gjennomført.

§ 11 nr 5 skal lyde:

Arbeidspraksis kan dokumenteres ved referanseprosjekter, bekreftet kopi av attest el. lign. fra arbeidsgiver eller på annen måte.

§ 16 Lokal godkjenning av foretak

§ 16 nr 1 nytt annet punktum skal lyde:

Kravet om godkjenning gjelder likevel ikke der slikt krav er åpenbart unødvendig.

§ 16 nr 2 første punktum skal lyde

Godkjenning gis til foretak mv som dokumenterer at det tilfredsstiller kravene for godkjenning i denne forskrift.

§ 16 nr 5 siste punktum skal lyde:

For øvrig skal sentral godkjenning normalt legges til grunn uten ytterligere vurdering.

§ 17 Personlig godkjenning

§ 17 nr 2 første punktum skal lyde:

Kommunen kan godkjenne person for funksjonen som ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 til bolig- eller fritidsbygning til eget bruk, uten hensyn til kravene i kap. II og kap. III i denne forskrift, forutsatt at personen sannsynliggjør at arbeidet vil bli utført i samsvar med plan- og bygningslovgivningen.

§ 20 Tilbaketrekking av lokal godkjenning. Advarsel

Overskriften skal lyde:

§ 20 Tilbaketrekking av lokal godkjenning

§ 20 nr 2 skal lyde:

2. Før vedtak om tilbaketrekking fattes, skal varsel være gitt med frist til å uttale seg. Tiltakshaver skal underrettes om varselet og tilbaketrekkingen.

§ 20 nr 3 skal lyde:

3. Kommunen og fylkesmannen skal rapportere vedtak om tilbaketrekking av lokal godkjenning til sekretariatet for den sentrale godkjenningsordningen. Det samme gjelder advarsel kommunen gir foretaket. Slik underretning gis selv om foretaket ikke har sentral godkjenning.

§ 22 Sentral godkjenning

§ 22 første ledd første punktum skal lyde:

Sentral godkjenning er et frivillig hjelpemiddel for dokumentasjon av oppfyllelse av kvalifikasjonskravene etter denne forskrift og skal normalt legges til grunn ved lokal godkjenning uten ytterligere vurdering.

§ 23 Godkjenningens varighet. Fornyelse

§ 23 nr 1 nytt annet punktum skal lyde:

Ved søknad om fornyelse kan den sentrale godkjenningsnemnda foreta en ny vurdering, der det også legges vekt på tidligere mottatt dokumentasjon.

§ 23 nr 2 første punktum skal lyde:

Foretak med sentral godkjenning som ønsker å opprettholde godkjenningen, plikter å melde fra til godkjenningsordningen innen to måneder før utløpet av godkjenningsperioden om fortsatt oppfyllelse av vilkårene for godkjenning.

§ 24 Søknad om sentral godkjenning av utøvere for ansvarsrett

§ 24 nr 1 første punktum skal lyde:

Søknad fra foretak om sentral godkjenning sendes skriftlig til Godkjenningsordningen.

§ 24 nr 3 oppheves

§ 27 Tilbaketrekking av sentral godkjenning. Advarsel

Overskriften skal lyde:

§ 27 Tilbaketrekking av sentral godkjenning

§ 27 nr 2 skal lyde:

2. Godkjenningen faller bort dersom gebyr ikke er innbetalt i rett tid. Før dette skjer skal foretaket gis varsel med frist til å betale.

§ 27 nr 4 første punktum skal lyde:

Før det treffes vedtak om tilbaketrekking, skal foretaket gis varsel med frist til å uttale seg.

§ 29 Gebyr for sentral godkjenning

§ 29 nr 1 c andre punktum oppheves

VEDLEGG 3

FORSKRIFT OM ENDRINGER I FORSKRIFT AV 22.01.1997 NR. 33 TIL PLAN- OG BYGNINGSLOVEN OM KRAV TIL BYGGVERK OG PRODUKTER TIL BYGGVERK

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet den 13. desember 1999 med hjemmel i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77 §§ 6, 77, 81, 82, 84 og 106a

Den innledende hjemmelsangivelsen

Den innledende angivelsen av hjemler for teknisk forskrift skal lyde:

Fastsatt 22. januar 1997 av Kommunal- og arbeidsdepartementet og Miljøverndepartementet (kap II og III) med hjemmel i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77 §§ 6, 77 og 106a og i medhold av lov av 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar etter EØS-avtalen o.a. § 7. Gjennomfører EØS-avtalen, Vedlegg II kap. III om løfteutstyr (Rdir 84/529/EØF og 95/16/EF), kap. XXI om byggevarer (Rdir 89/106/EØF), kap. XXIV om maskiner (Rdir 98/37/EØF) og Vedlegg IV om energi (Rdir 78/170/EØF og Rdir 92/42/EØF) med senere endringer.

§ 1-2 Forskriftens anvendelse på særskilte tiltak

§ 1-2 annet ledd skal lyde:

For fritidsbolig med én bruksenhet og tilhørende uthus, garasje o.l. gjelder kun forskriftens kapittel I til VII, §§ 8-1, 8-23,8-5, 8-52 tredje ledd, 9-2 første og annet ledd, 9-22, 9-5, 9-52 og kapittel XI.

§ 5-1 Produkter til byggverk

Nytt § 5-1 femte ledd skal lyde:

Produkter til byggverk med dokumenterte egenskaper etter denne forskrift skal fritt kunne omsettes og brukes.

§ 5-11 Byggevarers egenskaper og dokumentasjon

§ 5-11 nr 1 skal lyde:

1. Generelle krav

Enhver byggevare som omfattes av Byggevaredirektivet, rådsdirektiv 89/106/EØF om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter vedrørende byggevarer, skal ha slike egenskaper som, når de er forsvarlig benyttet, medvirker til at byggverk tilfredsstillende de grunnleggende krav til

- mekanisk motstandsevne og stabilitet
- brannsikring
- hygiene, helse og miljø
- sikkerhet ved bruk
- støyvern og
- energisparing og varmeisolering som nærmere beskrevet i vedlegg I til Byggevaredirektivet, rådsdirektiv 89/106/EØF.

Produsenten skal sørge for at varens egenskaper er dokumentert før den omsettes eller brukes i et byggverk. Slik dokumentasjon skal være tilgjengelig ved omsetningen og bruken av produktet. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å identifisere varens egenskaper og opprinnelse.

§ 5-12 Tekniske spesifikasjoner

§ 5-12 annet ledd skal lyde:

For produkter som omfattes av Byggevaredirektivet, rådsdirektiv 89/106/EØF, kan tekniske spesifikasjoner også være:

europiske tekniske godkjenninger publisert i De Europeiske Fellesskaps Tidende, eller

nasjonale tekniske spesifikasjoner som er ansett å være i samsvar med de grunnleggende krav og som er publisert i De Europeiske Fellesskaps Tidende.

§ 5-15 Løfteinnretninger som er del av kommunikasjonsvei i byggverk

§ 5-15 skal lyde:

1. Virkeområde

Dette punkt gjelder bare for løfteinnretninger som er del av kommunikasjonsvei i byggverk (heis, plattformheis, trappeheis, rulletrapp og rullebånd etc) og som omfattes av denne forskriftens tekniske bestemmelser om løfteinnretninger.

For heiser og sikkerhetskomponenter til heiser gjelder bestemmelsene i Heisdirektivet, råds- og parlamentsdirektiv 95/16/EF.

For plattformheis, trappeheis, rulletrapp, rullebånd, o.a. gjelder bestemmelsene i Maskindirektivet, råds- og parlamentsdirektiv 98/37/EF.

2. Grunnleggende krav

Løfteinnretning som omfattes av Heisdirektivet og Maskindirektivet skal tilfredsstillende de grunnleggende krav til helse, sikkerhet og brukbarhet som er fastsatt i de respektive direktivene.

3. Samsvar med spesifikasjoner

Heiser etter heisdirektivet skal vurderes for samsvar med tekniske spesifikasjoner etter en fremgangsmåte fastsatt av heisinstallatøren og som beskrevet i direktivet.

For sikkerhetskomponenter til heiser etter Heisdirektivet og for løfteinnretninger etter maskindirektivet skal produsenten eller dennes representant få utført samsvarsvurdering etter en fremgangsmåte fastsatt i de respektive direktivene.

Løfteinnretninger etter Maskindirektivet skal ha samsvarsvurdering i form av EU-typegodkjenning dersom de helt eller delvis ikke samsvarer med en harmonisert standard eller med likeverdige nasjonale spesifikasjoner.

Samsvarsvurdering skal være utført av et teknisk kontrollorgan og produktet vurderes mot tekniske spesifikasjoner eller direkte mot relevante sikkerhetskrav i direktivene.

§ 5-16 Varmtvannskjel som fyres med flytende eller gassformig brensel

§ 5-16 annet og tredje ledd skal lyde:

Varmtvannskjel skal ha samsvarsvurdering i form av EU-typegodkjenning som omfatter kjelens energieffektivitet. Typegodkjenningen skal være utført av et teknisk kontrollorgan og vurderes direkte mot de sikkerhetskrav som er beskrevet i direktiv som gjelder for det aktuelle produkt. Typeprøving og vurdering utføres i henhold til regler gitt i eller i medhold av henholdsvis:

- direktivet om varmtvannskjeler, rådsdirektiv 92/42/EØF og
- direktivet om koordinering av regler om CE-merking, rådsdirektiv 93/68/EØF.

Varmtvannskjel skal merkes i samsvar med bestemmelsene for angivelse av energieffektivitet i direktivet om varmtvannskjeler, rådsdirektiv 92/42/EØF.

§ 5-17 Enheter for romoppvarming og varmtvannsproduksjon og isolering av røropplegg

§ 5-17 første ledd siste punktum skal lyde:

Kontrollen og merkingen skal utføres i samsvar med reglene i direktivet om varmeprodukerende enheters ytelse, rådsdirektiv 78/170/EØF med endringer.

§ 5-18 CE-merking

§ 5-18 nr 1 første, annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

1. CE-merking

Et byggeprodukt kan merkes med CE-merket når det, forsvarlig benyttet, vil medvirke til at byggverk tilfredsstiller de grunnleggende krav til

- mekanisk motstandsevne og stabilitet,
- brannsikring,
- hygiene, helse og miljø,
- sikkerhet ved bruk,
- støyvern og
- energisparing og varmeisolering,

som angitt i byggeveredirektivet, 89/106/EØF med endringer.

Heiser og sikkerhetskomponenter til heis som er i samsvar med grunnleggende krav angitt i Heisdirektivet 95/16/EF skal CE-merkes.

Løfteinnretning som er i samsvar med grunnleggende krav angitt i Maskindirektivet 98/37/EF skal CE-merkes.

Varmtvannskjel som er i samsvar med krav angitt i direktivet om varmtvannskjeler, rådsdirektiv 92/42/EØF, skal CE-merkes.

§ 5-18 nr 1 nåværende annet, tredje og fjerde ledd blir nytt femte, sjette og syvende ledd

§ 5-19 Produkt med mangel

§ 5-19 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved begrunnet mistanke om at det omsettes et produkt som ikke tilfredsstiller forutsetningene for godkjenning, kontroll eller CE-merking, og produktet er tiltenkt brukt i et byggverk, skal forholdet meldes til tilsynsmyndigheten.

§ 5-19 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Dersom tilsynsmyndigheten ved kontrollen finner at produktet ikke tilfredsstiller forutsetningene for godkjenning, kontroll eller CE-merking, kan den gi pålegg om å stanse bruk og omsetning av produktet inntil forutsetningene er oppfylt.

§ 5-19 femte ledd skal lyde:

Derom produsenten eller dennes representant selv finner å ville trekke et produkt tilbake fra markedet med den begrunnelse at det ikke oppfyller forutsetningene for godkjenning, kontroll eller CE-merking, skal det sendes en melding til tilsynsmyndigheten om dette.

§ 5-19 nytt sjette ledd skal lyde:

Reglene i denne bestemmelsen gjelder også for et produkt som selv om det er erklært å være i samsvar med kravene, kan medføre fare for liv, helse eller miljø.

§ 7-2 Sikkerhet ved brann

§ 7-2 annet ledd skal lyde:

Byggverk der en brann kan utgjøre stor fare for miljø eller kan berøre andre vesentlige samfunnsinteresser, skal utføres og utstyres slik at direkte eller indirekte skade på miljø og andre vesentlige samfunnsinteresser er forebygget på en akseptabel måte.

§ 7-27 Rømning av personer

§ 7-27 nr 3 annet og tredje ledd skal lyde:

På grunn av fare for røyk og brannspredning innenfor brannceller, skal brannceller som består av flere etasjer, eller har mellometasje, i tillegg ha minst én utgang fra hver etasje. I byggverk beregnet for virksomhet i risikoklasse 1, 2, 3 og 4 kan utgangen fra disse planene, utenom inngangsplanet, være vindu som er tilrettelagt for sikker rømning.

I lave bygninger beregnet for virksomhet i risikoklasse 1, 2, 3 og 4 kan utgangen fra branncelle enten føre til sikkert sted, eller til rømningsvei som bare har én rømningsretning, forutsatt at hver branncelle har tilstrekkelig vinduer tilrettelagt for sikker rømning.

§ 8-52 Begrensning av utslipp

§ 8-52 tredje ledd skal lyde:

Lukkede ildsteder for vedfyring skal utføres slik at det oppnås forsvarlig sikkerhet mot forurensning. Utslipp av partikler fra slike ildsteder skal ikke overstige verdiene gitt i Norsk Standard. Kravene til høyeste tillatte verdier for utslipp av partikler gjelder ikke ved omplassering av lukkede ildsteder for vedfyring produsert før 01.07.97 eller for slike bevaringsverdige ildsteder produsert før 1940.

§ 9-62 Administrative bestemmelser for løfteinnretninger

§ 9-62 nr 1 første ledd oppheves.

§ 9-62 nr 3 tredje ledd skal lyde:

Løfteinnretning skal sikkerhetskontrolleres og prøves før driftstillatelse gis etter ulykke.